

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “พฤติกรรม และความคาดหวังการใช้บริการดาวนโหลดบนวีอพ (Wap) ของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาไว้ดังนี้

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีรูปแบบการวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งชายและหญิง อายุระหว่าง 18 – 25 ปีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 628,032 คน¹ ที่เคยใช้บริการดาวนโหลดบนวีอพ (Wap) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรดังกล่าว การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน $\pm 5\%$ จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากสูตร ดังนี้คือ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

กำหนดให้	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	e	=	ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

¹สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง, <<http://www.dopa.go.th>>, 3 มีนาคม 2551.

แทนค่าตามสูตรได้ผลลัพธ์ ดังนี้

$$n = \frac{628,032}{1+628,032(.05)^2}$$
$$n = 399.74 (= 400 \text{ คน})$$

ผู้วิจัยนำขนาดตัวอย่างที่จะทำการศึกษารวม 400 คน มาทำการสุ่มตัวอย่างแบบผสมผสาน (Mix Method Sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากให้ได้เขตที่เป็นตัวแทนมา 10 เขต จากจำนวนเขตการปกครองทั้งสิ้น 50 เขต โดยจับสลากได้เขตที่เป็นตัวแทน ดังนี้

1. เขตพระนคร	2. เขตพระโขนง
3. เขตสาทร	4. เขตคลองเตย
5. เขตบางนา	6. เขตบางกอกน้อย
7. เขตจตุจักร	8. เขตลาดพร้าว
9. เขตธนบุรี	10. เขตคลองสาน

ขั้นตอนที่ 2 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบจัดสัดส่วน (Quota Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 10 เขต เขตละ 40 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

ขั้นตอนที่ 3 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอายุระหว่าง 18-25 ปี ที่เคยใช้บริการดาวน์โหลดบนวีอพ ผู้วิจัยได้ทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างก่อนตอบแบบสอบถาม (Screening test) ว่าเคยใช้บริการดาวน์โหลดบนวีอพหรือไม่ โดยทำการเก็บข้อมูลจากสถานที่ต่างๆ ได้แก่ สถาบันการศึกษา ห้างสรรพสินค้า และหมู่บ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) และคำถามแบบปลายปิด (Closed-Endes Questions) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้ ประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ได้แก่ ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ ราคาโทรศัพท์เคลื่อนที่ และค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อเดือน ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการดาวน์โหลดบนวีโอพี ได้แก่ ความถี่ในการใช้บริการดาวน์โหลด และ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการดาวน์โหลดต่อเดือน ประกอบด้วยคำถาม 2 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และความถี่ในการใช้บริการดาวน์โหลด จำนวน 19 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการดาวน์โหลดบนวีโอพี โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อบริการดาวน์โหลดบนวีโอพี โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอและสรุปผลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยระบุค่าข้อมูล ดังนี้

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์

1.1 เพศ

- เพศชาย
- เพศหญิง

1.2 อายุ

- อายุ 18 ปี
- อายุ 19 ปี
- อายุ 20 ปี
- อายุ 21 ปี
- อายุ 22 ปี

- อายุ 23 ปี
- อายุ 24 ปี
- อายุ 25 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

- มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
- ปวส. หรืออนุปริญญา
- ปริญญาตรี
- สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 รายได้

- น้อยกว่า 5,000 บาท
- 5,001 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- มากกว่า 15,000 บาท

2. การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

2.1 ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ในปัจจุบัน

- GSM Advance
- One-2-Call
- DTAC
- Happy
- True Move (รายเดือน)
- True Move (เติมเงิน)

2.2 ราคาโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ในปัจจุบัน

- ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 5,001 – 10,000 บาท
- 10,001 – 15,000 บาท
- สูงกว่า 15,000 บาท

2.3 ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อเดือน

- น้อยกว่า 300 บาท
- 300 – 500 บาท

- 501 – 1,000 บาท
- มากกว่า 1,000 บาท

3. พฤติกรรมการใช้บริการดาวนโหลดบนวีเอฟ

3.1 ความถี่ในการใช้บริการดาวนโหลดบนวีเอฟ

- 1 ครั้ง / สัปดาห์
- 2 - 3 ครั้ง / สัปดาห์
- มากกว่า 3 ครั้ง / สัปดาห์

3.2 ค่าใช้จ่ายในการดาวนโหลดต่อเดือน

- น้อยกว่า 50 บาท / สัปดาห์
- 51 – 100 บาท / สัปดาห์
- 101 – 150 บาท / สัปดาห์
- มากกว่า 150 บาท / สัปดาห์

ความถี่ของพฤติกรรมดาวนโหลดบนวีเอฟ ต่อบริการประเภทต่างๆ โดยแบ่งการให้คะแนนระดับของความถี่ในการใช้บริการดาวนโหลดต่อเดือน ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ไม่เคยใช้บริการ
- น้อยที่สุด (1-3 ครั้งต่อเดือน)
- น้อย (4-6 ครั้งต่อเดือน)
- ปานกลาง (7-9 ครั้งต่อเดือน)
- มาก (10-12 ครั้งต่อเดือน)
- มากที่สุด (มากกว่า 12 ครั้งต่อเดือน)

จากนั้นได้นำคะแนนในการวัดระดับของความถี่ในการใช้บริการดาวนโหลดต่อเดือน มาหาผลรวม และคิดค่าเฉลี่ย โดยจัดแบ่งระดับตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	ถือว่ามีพฤติกรรมการใช้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	ถือว่ามีพฤติกรรมการใช้น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	ถือว่ามีพฤติกรรมการใช้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	ถือว่ามีพฤติกรรมการใช้มาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	ถือว่ามีพฤติกรรมการใช้มากที่สุด

4. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการดาวนโหลดบนวีโอพี โดยแบ่งเป็นปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านตลาด โดยแบ่งระดับการให้คะแนนของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการดาวนโหลดบนวีโอพี ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ไม่ใช้
- ใช้น้อยที่สุด
- ใช้น้อย
- ใช้งานกลาง
- ใช้มาก
- ใช้มากที่สุด

จากนั้นได้นำคะแนนในการวัดระดับของปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้บริการดาวนโหลดต่อเดือน มาหาผลรวม และคิดค่าเฉลี่ย โดยจัดแบ่งระดับตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการใช้น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการใช้น้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการใช้งานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการใช้มาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	ถือว่ามีผลต่อพฤติกรรมการใช้มากที่สุด

5. ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อบริการดาวนโหลดบนวีโอพี โดยแบ่งเป็นปัจจัย 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยด้านตลาด โดยแบ่งระดับพอใจ ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ไม่มีความพอใจ
- พอใจน้อยที่สุด
- พอใจน้อย
- พอใจปานกลาง
- พอใจมาก
- พอใจมากที่สุด

จากนั้นได้นำคะแนนในการวัดระดับของความพอใจต่อพฤติกรรมการใช้บริการ
ดาวนโหลดบนวีอพ มาหาผลรวม และคิดค่าเฉลี่ย โดยจัดแบ่งระดับตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80	ถือว่าพึงพอใจน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	ถือว่าพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	ถือว่าพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	ถือว่าพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	ถือว่าพึงพอใจมากที่สุด